

Enligt sändlista

BILDANDE AV *Mjällådalens naturreservat*

Objektnummer	1103751
Län	Västernorrland
Kommun	Timrå och Härnösand
Socken	Ljustorp och Viksjö
Fastighet	Nordanå 1:9 (fd SCA fastigheter) Tunbodarna 4:37 (fd SCA fastigheter) Kälämäcki 1:2 Tunbodarna 5:2 Tunbodarna 6:1 Tunbodarna 3:2 Tunbodarna 4:8,8:1,9:1 Tunbodarna 4:7 Tuna 1:4 Tuna 4:16 Tuna 4:2,1:2 Tuna 2:4 Tuna 2:2 Tunbodarna 4:37 (fd Västra roten 1:10) Västra roten 1:6 Västanå ga:1 Nordanå s:2, fs:4 Tunbodarna s:3, fs:4 Tuna s:4, fs:5
Markägare	Staten, SCA och privat
Förvaltare	Länsstyrelsen
Lägesbeskrivning	Väster om länsväg 331, 17-24 km norr om Timrå.
Areal [hektar]	413,3
Produktiv skogsmark [hektar]	371,5

Naturtyper [hektar]	Granskog	176
	Barrblandskog	81
	Lövblandad barrskog	68
	Tallskog	27
	Triviallövskog	19
	Vatten	16
	Övrigt	14
	Jordbruksmark	3
	Myr	1

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen i enlighet med 7 kap., 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252), att de föreskrifter som framgår av detta beslut ska gälla beträffande naturreservatet.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller från den 28 juli 2022 även om de överklagas.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan.

SYFTE

Mjällådalens naturreservat bildas i syfte att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer, närmare bestämt en del av ett värdefullt vattendrag, äldre barrskogar och lövrika skogsbestånd samt en variationsrik geomorfologi. Vattendraget karakteriseras av en hög grad av naturlighet och är viktig för bland annat ett flertal fiskarter och strandinsekter. Reservatets skogar hyser redan idag förhållandevis mycket av de strukturer såsom döda stående och liggande träd som är kännetecknande för ett naturligt fungerande skogsekosystem. Nybildning av strukturer sker också fortlöpande, vilket gör att vissa naturvärden med tiden kan förväntas utvecklas än mer. Områdets orörda och variationsrika geomorfologi är av stort värde och den meandring och erosion som ån och dess biflöden ger upphov till, skapar förutsättningar för en unik flora och fauna.

Syftet ska nås genom att skogen, strandmiljöerna, geomorfologin och ån i huvudsak får utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer. I området finns äldre kulturpräglade gräsmarker som ska kunna hållas öppna och skötas. I området finns äldre lövrika områden med höga värden och yngre skogar som ska kunna utvecklas, där lövgynnande åtgärder kan bli aktuella.

Syftet är även att området ska vara attraktivt för friluftsliv. Det ska finnas goda möjligheter för besökare att se och uppleva reservatets naturmiljöer, geomorfologi och kulturmiljöer.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad, mast, brygga eller annan anläggning på mark eller i vatten. Nya jakttorn får enbart uppföras med tillstånd från länsstyrelsen. Befintliga jakttorn ska underhållas eller rivras om de inte nyttjas längre.
- 2 bedriva täkt (inklusive vattentäkt), anordna upplag, borra, spränga, schakta, gräva, muddra, vaska efter guld eller andra ämnen, utfylla, lägga i sten, tippa eller på annat sätt skada mark och bottnar.
- 3 dika, dikesrensa eller dämna.
- 4 anlägga luft-, vatten- eller markledning, stängsel eller hägnad.
- 5 anlägga väg, stig, bro eller spång.
- 6 avverka, fälla eller skada växande eller döda träd, upparbeta vindfällan eller utföra annan skogsvårdsåtgärd. Undantag gäller underhållsröjning av befintliga siktgator för jakt. Nya siktgator får inte röjas utan länsstyrelsens tillstånd.
- 7 sprida kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalk, rotenon eller gödselmedel.
- 8 inplantera djur, växter eller andra organismer. Denna föreskrift gäller dock inte utsättning av fisk, utan dylik verksamhet regleras i förordning 1994:1716 om fisket, vattenbruket och fiskenäringen.
- 9 framföra motordrivet fordon annat än på väg/traktorväg. Förbudet gäller inte snöskoter på snötäckt mark på skoterled (se karta). Inte heller gäller det uttransport av fällt högvilt med fyrhjuling eller motsvarande. I dagsläget, 2022, gäller dock terrängkörningsförordningen (1978:594) i reservatet vilket innebär att endast högvilt i form av älg, björn, kronhjort, dovhjort och vildsvin kan föras ut. Fordon och färdväg ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador.
- 10 anlägga fiskodling eller annan odling av växter, djur eller andra organismer.

B. Föreskrifter om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla intrång enligt 7 kap. 6 § miljöbalken.

Markägare och innehavare av särskild rätt förpliktigas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

- 1 upphuggning och markering av reservatsgränsen.
- 2 uppsättning av informationstavlor.
- 3 anläggning och underhåll av stigar, vindskydd, raststugor, rast- och tältplatser, dass, rökkåta, parkeringar, spänger, trappor, broar, linbana eller liknade friluftsanordningar.

- 4 återställning av flottledsrensade sträckor.
- 5 åtgärder för att gynna löv ska kunna genomföras i begränsade delar av reservatet, exakt var och vilka åtgärder som ska genomföras tas fram i särskild plan.
Exempelvis uttag av gran, stängsel eller naturvårdsbränning.
- 6 undersökningar av mark, vatten, vegetation, fisk och djurliv, samt markeringar av därtill hörande provytor inom miljöövervakningen samt reservatsuppföljningen.
- 7 avlägsnande av eventuella främmande arter.
- 8 skötsel av tidigare öppna gräsmarker, slåtter och bete samt röjning av träd o buskar (se skötselkarta).
- 9 rivning och borttagande av hus (fd Västra roten 1:10).
- 10 uppförande och underhåll av stängsel, för exempelvis bete eller lövåtgärder.
- 11 röjning kring fornminnen, kulturlämningar och utsiktsplatser.
- 12 framförande av motorfordon, vid underhåll och bygge av friluftsanordningar, återställning eller andra skötselåtgärder.
- 13 begränsa eller förhindra storskaliga angrepp av granbarkborre genom utplacering av fällor, utläggning av fångstvirke, fällning av angripna träd, rotkapning av vindfällda träd och barkning. Inga träd får föras ut ur naturreservatet utom fångstvirke.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 fälla eller på annat sätt skada levande eller döda, stående eller omkullfallna, träd och buskar.
- 2 uppföra anläggning, såsom vindskydd, koja, bänk, spång, bro, stängsel, ledning, mast eller torn.
- 3 genom grävning eller på annat sätt skada mark eller vattenmiljöer.
- 4 plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort mossor, lavar eller svampar, med undantag för plockning av marklevande mat- och färgsvampar och bär.
- 5 framföra cykel och häst annat än på befintlig väg.
- 6 vaska efter guld eller andra ämnen.
- 7 göra upp eld annat än på angivna platser.
- 8 medföra ej kopplad hund eller annat lösgående husdjur.
- 9 sätta upp skylt, tavla, affisch eller göra inskrift.
- 10 det är förbjudet att genomföra tävlingar, övningar och lägerverksamhet utan tillstånd från länsstyrelsen.
- 11 övernatta mer än två nätter på samma plats.
- 12 framföra motordrivet fordon annat än på väg/traktorväg. Förbudet gäller inte snöskoter på snötäckt mark på skoterled (se karta).

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för bedrivande av renskötsel, inklusive exempelvis snökoterkörning, i enlighet med bland annat rennäringslagen (1971:437) och terrängkörningsförordningen (1978:594).

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder att underhålla befintliga vägar, kraftledningar samt stigar. Ska nya stigar anläggas måste detta göras med tillstånd från länsstyrelsens förvaltare. Skyltning av andra än av länsstyrelsen underhållna stigar, sevärdheter och annat får göras efter tillstånd från länsstyrelsens förvaltare.

Länsstyrelsen kan ge tillstånd för vetenskapliga undersökningar som innebär någon form av markering, fällfångst eller annan åverkan, under förutsättning att denna åverkan inte annat än alldeles obetydligt påverkar de värden som reservatet syftar till att bevara.

Vetenskapliga undersökningar som inte innebär markering av provytor eller annan åverkan är tillåtna i reservatet. Vidare ska föreskrifterna inte hindra att i vetenskapligt syfte ta minsta möjliga mängd belägg för artbestämning av exempelvis svampar eller insekter. Observera dock att insamling av vissa arter som finns i reservatet även är reglerad i artskyddsförordningen (2007:845).

Fastighetsägaren av Tuna 2:4 har rätt att underhålla/röja befintliga stigar/traktorväg och röja kring två gamla boplatser (en trädlängd) samt siktröja äldre hygge för jakt fram tom år 2035. Träd som tas ner ska lämnas i reservatet.

Fastighetsägaren av Tunbodarna 4:8, 8:1,9:1 ska ha rätt att underhålla den befintliga traktorvägen ner till ladan på fastigheten. Träd som fallit eller som riskerar falla över vägen får tas ner men ska lämnas i reservatet.

Fastighetsägaren av Tunbodarna 6:1 ska ha rätt att underhålla befintliga traktorvägen ner till ån på fastigheten samt möjlighet att behålla befintlig skjutgata öppen. Träd som fallit eller som riskerar falla över vägen får tas ner men ska lämnas i reservatet. Fastighetsägaren får även siktröja 0-60 meter in från reservatsgränsen 0-60 meter norr om gränsen mot Tunbodarna 3:2. Siktröjningen måste göras manuellt och körskador ska undvikas, fällda träd får tas rätt av fastighetsägaren.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för fastighetsägaren av Tunbodarna 3:2 att anlägga stig eller stängsla i samråd med länsstyrelsens förvaltare.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för fastighetsägaren av Tuna 1:4 att ta ut 10 granar per år inom uttritad område (karta Tuna 1:4) till och med 2043 samt att ta ut bäverfällda träd inom hela fastigheten till och med 2048. Motordrivet fordon får användas för uttaget av träd. Fordon och färdväg ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för den som innehar fisk- och jakträtten inom reservatet att sätta upp skyltar i syfte att upplysa om jakt och fiske. Uppsättning av skyltar ska ske i samråd med länsstyrelsens förvaltare.

Länsstyrelsens förvaltare kan ge tillstånd till ridning eller cykling genom reservatet.

Föreskrifterna ska inte hindra de åtgärder som krävs för att bekämpa okontrollerad brand i reservatet. All sådan bekämpning bör ske med så skonsamma metoder som möjligt och därmed största hänsyn till mark, vegetation och vatten.

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., ansvarar länsstyrelsen för förvaltningen av reservatet. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att utföra de åtgärder som anges ovan under B och vars utförande beskrivs närmare i skötselplanen.

Föreskrifterna under C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte nyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

SKÄLEN FÖR BESLUT

Områdesbeskrivning

Mjällån löper parallellt med väg 331 från sina källdrag i finnskogsområdet Villola uppe i Ångermanland till utloppet i Ljustorpsån i Åsäng i Medelpad. Namnet på ån kommer troligen från "mjåla", som är en vanlig jordart längs dalgången.

I samband med den senaste istidens slutskede för cirka 10 000 år sedan rann av två skäl mycket mer vatten genom Mjällåns dalgång än vad som är fallet idag. Det ena var att Faxälven, som idag rinner samman med Ångermanälven, tidigare hade sitt lopp som isälva genom det som nu är Mjällåns dalgång. Det andra var att vattenföringen då var väsentligt mycket större än Faxälven idag genom allt vatten från den smältande inlandsisen. Detta kan förklara de till synes oproportionerligt mäktiga sedimentavlagringar som fyller dalgången. Den gamla isälven förde med sig mängder med löst material, block och finare fraktioner. Detta kom att fylla det som då var en havsvik i hela sin bredd med sediment i lager på lager. Allteftersom landhöjningen fortskred kom sedan Mjällån och tillrinnande bäckar att skära sig ner i sina egna sedimentavlagringar och skulptera landskapet.

Mjällådalens geomorfologi ger i en liten skala en fullständig representation av de norrländska älvdalarnas landskapsformer och området betraktas av Statens geologiska undersökning (SGU) som en geotop med mycket högt skyddsvärde, även i ett nationellt perspektiv.

Det oreglerade vattnets naturliga vattenföring, i kombination med sedimentära jordarter, innebär en mycket dynamisk miljö med aktiv erosion och sedimentation, ras och skred. Dessa geologiska processer skapar i sin tur förutsättningar för de höga naturvärden vi finner i Mjällå dalen.

Sötgräs (NT*) samt strandskalbaggen *Bledius littoralis* (NT*) är hotklassade arter som kan sägas vara karaktärsarter för området. De har det gemensamt att de är störningsgynnade och att de här har sina i särklass rikaste lokaler i landet.

I de skogar som klär Mjällå dalen finns, i kontrast mot nyss nämnda arter, rikligt med svampar, lavar och mossor, som indikerar skogar med lång skoglig kontinuitet. Många av dessa gynnas också av den höga och jämna luftfuktighet som alstras utmed ån. Bland dessa kan nämnas den hotklassade trädbrosklaven (EN*) som ställvis förekommer rikligt.

Blackticka (VU*), lappticka (VU*), rynkskinn (VU*), aspfjädermossa (VU*) och doftticka (VU*) är andra exempel på naturskogsarter. Även bombmurkla (VU*) och trolldruvemätare (VU*), karelsk barkfluga (EN*, klotsporig murkla (VU) och glesgröe (VU*) är funna i området. Totalt har mer än 100 rödlistade arter påträffats i området.

*) EN="starkt hotad", VU="sårbar" och NT="nära hotad" enligt 2020 års rödlista.

Vattendraget är utpekat som nationellt särskilt värdefullt. Ån är starkt präglad av det erosionsbenägna landskap den rinner igenom. Några strömmande och forsande avsnitt med grövre material förekommer, annars dominerar lugnflytande partier med hög sandinblandning. Mjällån utnyttjades som flottled och flottningen upphörde inte förrän 1969. Flottdammar fanns långt upp i vattensystemet, bland annat i Tallåsen, Hornsjön och Habborn. Mjällåns vattenregim är delvis påvekad av reglering genom Eksjödammen som även är ett vandringshinder.

Stora arealer med lämpligt substrat ger bra förutsättningar för lek för havsöring och uppväxtnöjligheterna är goda. Antalet ståndplatser och livsutrymme minskar ju större fisken blir, på grund av den låga andelen större block. Mjällån bedöms därför i första hand vara ett viktigt reproduktionsområde för havsvandrande arter som havsöring, harr och flodnejonöga. Ån bedöms även ha lämpliga förutsättningar för reproduktion av lax och ål.

Kultur och kulturhistoriska lämningar, från olika epoker, präglar Mjällåns omgivning. Fångstgropar, kolbottnar, fåbodställen, igenvuxna kulturmarker, avverkningsstubbar, flottningsrester och kulturstigar minner om att människan i alla tider har tagit tillvara det området haft att erbjuda. Delar av Mjällåns stränder utnyttjades för slätter historiskt. Slätter pågick ända in på 1950-talet på vissa platser. Det avgränsade reservatsförslaget har bara berörts till mindre del av modernt skogsbruk eller annan mer storskalig påverkan i modern tid.

Mjällådalen är ett populärt rekreationsområde som trots närheten till civilisationen erbjuder tystnad och en känsla av orördhet och vildmark. Här bedrivs olika former av friluftsliv, i huvudsak i form av vandringar och fiske.

Ärendets beredning

Mjällån är klassat som riksintresse för naturvården enligt 3 kap. 6 § MB och pekades 2006 ut som ett nationellt särskilt värdefullt vatten av Naturvårdsverket och Fiskeriverket. Området finns registrerat som naturvårdsobjekt (obektnummer 62232 och 80051) hos länsstyrelsen. Inga motstående intressen finns redovisade i Timrå (2018) och Härnösands (2022 ej antagen) kommuns översiktsplaner. Reservatet är beläget inom Ohredahke, Raedtievaerie, Voernese och Jijnjevaerie samebyars renbetesområden.

Under 2016 kontaktades berörda markägare. Under 2016-2017 köptes berörd SCA-mark och under 2018-2021 ingicks 11 avtal om intrångsersättning med privata markägare samt att en privat fastighet köptes.

Inför remissbehandlingen har information hämtats från digitalt underlagsmateriel från minirättsregistret. Därvid har inga motstående intressen eller andra försvårande

omständigheter påträffats.

Yttranden har inkommit från, Sveriges geologiska undersökning (SGU), Skogsstyrelsen, Sametinget, SCA skog, Trafikverket, Raedtievaerie och Ohredahke sameby, Härnösands kommun, Timrå Naturskyddsförening, BirdLife medelpad, Västanåfallet natur & kulturcentrum och Ljustorpsåns fiskevårdsområde och Timrå Kommun.

Skogsstyrelsen, Raedtievaerie och Ohredahke sameby har inget att erinra mot förslaget.

SGU, BirdLife Medelpad, Ljustorpsån fiskevårdsområde, Timrå kommun och Härnösands kommun är positiva till reservatsbildningen.

Härnösands kommun vill att möjligheterna för cykling och ridning bör utökas medan SGU och Timrå naturskyddsområde vill begränsa ridning och cykling ytterligare. BirdLife Medelpad vill att uppföljning på fågel ska genomföras och att åtgärder för några specifika fågelarter ska kunna genomföras.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen har i möjligaste mån tagit hänsyn till de vid remissförfarandet inkomna synpunkterna genom bearbetning av beslut och skötselplan, samt genom kontakter med några av de som lämnat synpunkter. Länsstyrelsen håller med SGU om att cykling riskerar slitage på stigarna som sedan leder till oönskad erosion, därför minskas möjligheten att cykla i området ytterligare.

Mjällån har påverkats av tidigare verksamheter såsom flottning med tillhörande rensningar. Ån är ändå mycket opåverkad i ett regionalt och nationellt sammanhang och vattensystemet har pekats ut som ett mycket skyddsvärt objekt. Det är av stor vikt att vattenmiljöerna får utvecklas fritt. Påverkade delar bör restaureras för att på sikt återfå så naturliga miljöer som möjligt. Skogen som omger ån har i mindre grad påverkats historiskt av huggningar men därefter stått opåverkad av rationellt skogsbruk. Detta har resulterat i en skog som har mycket av skogsbiologiskt viktiga strukturer, såsom gamla träd och död ved. Dessa värden är ovanliga i dagens av skogsbruk präglade landskap och av grundläggande vikt för att bevara livsformer knutna till områden med mer naturlig skogsdynamik. Naturvärdena i området är följaktligen oförenliga med konventionella skogsbruksmetoder och annan exploatering.

Genom naturreservatsbildning undanröjs exploateringshot och förutsättningarna för bevarande och restaurering av både vatten- och skogsmiljöerna, med därtill hörande strukturer, processer och arter, förbättras.

I den händelse en hotad art påträffas eller kunskapsläget ändras för en i dag känd art i reservatet, och det långsiktiga bevarandet av arten inte bedöms tryggat med nuvarande förvaltningsinriktning, skulle det kunna finnas skäl att utfärda en dispens som möjliggör åtgärder nödvändiga för arten. Sådan eventuell dispens ska motiveras av aktuell, välgrundad biologisk kunskap. Vidare bör eventuella åtgärder långsiktigt följas upp och berörda delar dokumenteras före och efter åtgärd. En eventuell dispens förutsätter att särskilda skäl föreligger i enlighet med miljöbalken 7 kap. 7 §, vilket innebär att åtgärderna måste vägas mot de värden som utgjort grund för tillkomsten av detta områdesskydd.

En art som skulle kunna bli föremål för dispensansökan är karelsk barkfluga. Om framtida forskning visar att åtgärder behövs för att bevara karelsk barkfluga, exempelvis genom att fälla träd eller föra in död ved i området, kan det bli aktuellt med en dispensansökan för att kunna utföra sådana åtgärder. Det är viktigt att komma ihåg att fällningar tär på det framtida kapitalet av död ved, samt att träden så småningom skulle ha fallit på naturligt sätt. I dagsläget bedömer länsstyrelsen att det varken finns något behov av, eller att kunskapsläget motiverar sådana åtgärder.

Länsstyrelsen bedömer att området signifikant bidrar till uppfyllandet av miljömålen ”Levande sjöar och vattendrag”, ”Levande skogar” och ”Ett rikt växt- och djurliv”. Området ryms inom betinget för det regionala miljömålets första delmål från 2005, som anger att 1,8 % av länets produktiva skogsmark ska skyddas formellt. Skyddet bidrar även till uppnåendet av etappmålet för skydd av sjöar och vattendrag. Urvalet av reservatsförslaget har gjorts i enlighet med de nationella och regionala strategierna för formellt skydd av skog från 2005.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3:e och 4:e kap. miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat, samt förordna om föreskrifter för området och att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill klaga över detta beslut ska skriva till regeringen, men skicka eller lämna skrivelsen till länsstyrelsen, epost: vasternorrland@lansstyrelsen.se, eller postadress: Länsstyrelsen, Enheten för skyddad natur, 871 86 Härnösand.

Skrivelsen ska ha kommit in inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet. I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress, telefonnummer och ärendets nummer. Om ytterligare upplysningar önskas, kontakta Oskar Norrgrann telefon 0611-34 92 38 eller e-post: oskar.norrgrann@lansstyrelsen.se.

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, i Post- och Inrikes Tidningar, i Tidningen Ångermanland och Sundsvalls Tidning. Den dag kungörelsen varit införd i ortstidning anses berörda ha fått del av beslutet.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har även deltagit Jonathan Wallmon, länsjurist, David Jonsson, länsfiskekonsulent, Adrian Nordlund, planhandläggare, samt Per Sander, enhetschef vid Enheten för skyddad natur.

Berit Högman
landshövding

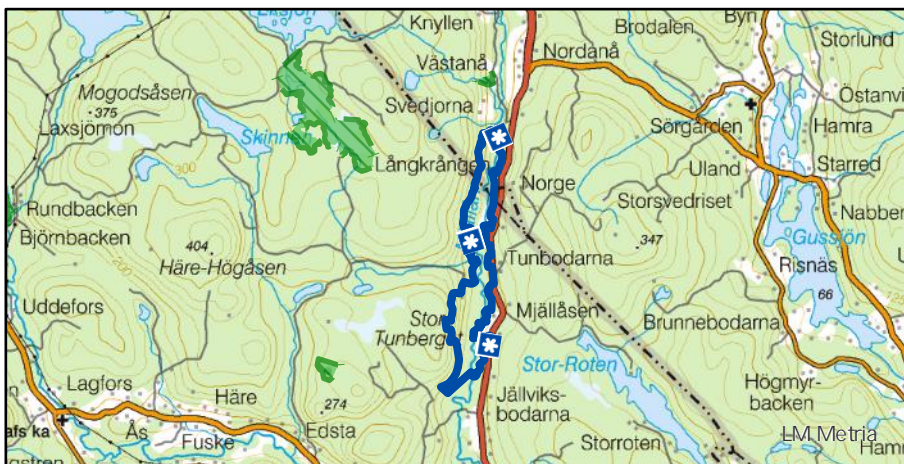
Oskar Norrgrann
naturvårdshandläggare

Bilagor

- 1 Reservatskarta
- 2 Skötselplan
- 3 Skötselkarta
- 4 Sändlista

Mjällådalens naturreservat

Bilaga 1
Beslutskarta
Dnr: 511-8245-16

0 1 2 Kilometers

- Befintliga naturreservat
- Reservatsgräns

Länsstyrelsen
Västernorrland

© Länsstyrelsen Västernorrland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Skötselplan för *Mjällådalens naturreservat*

Denna skötselplan används lämpligast tillsammans med det beslut som utgör grunden för denna skötselplan. I beslutet återfinns viktig information såsom beslutsmening, syfte, föreskrifter och en sammanfattande beskrivning av området.

Gränser

Reservatet ska märkas ut enligt svensk standard (SIS 03 15 22) genom målning på träd inom reservatet i gränsgatan och uppsättning av stolpar med reservatsbricka i gränsvinklar och där det är naturligt för besökare att korsa reservatsgränsen.

Brand

Om okontrollerad brand uppkommer inom reservatet bör släckning inriktas mot naturliga avgränsningar och mot reservatets ytterkanter om räddningschefen anser att branden härmed slutligen kan bekämpas. All eventuell brandbekämpning ska ske med så skonsamma metoder som möjligt och därmed största hänsyn till mark, vegetation och vatten.

Servitut och samfälligheter mm

Samfällda vägar; Nordanå s:2, Tunbodarna s:3 och Tuna s:4.

Samfällt fiske; Nordanå fs:4, Tuna fs:5 och Tunbodarna fs:4.

Gemensamhetsanläggningar; väg Västanå ga:1

Servitut;

Skogsfång, mulbete belastar Tunbodarna 4:25

Gångväg belastar Västra Roten 1:6, Tunbodarna 4:25, 5:2, 10:1, s:3

Väg belastar Tunbodarna s:3

Väg och ledningar belastar Kälamäcki 1:2

Skogsfång belastar Nordanå 5:1

Mulbete belastar Tuna 3:5

Mulbete belastar Tunbodarna 3:2, 4:22

Mulbete belastar Tunbodarna 4:2

Ledningsrätt starkström till förmån för Granlo 3:173

Nyttjanderätt tele belastar Tuna 1:4, 2:4, 3:5, Tunbodarna 4:7, 4:8, 8:1, 9:1, 3:2, 6:1

Nyttjanderätt grustäkt belastar Tunbodarna 3:2

Servitut och avtalsrättigheter kan saknas och vara felaktiga.

Jakt

Jakträtten inom de enskilt ägda fastigheterna tillhör även fortsatt markägarna. Jakten inom Naturvårdsverkets fastigheter som tidigare ägts av SCA skog har upplåtits till de tidigare markägarna. Avtalen ska sägas upp senast ett år före avtalstidens utgång annars förlängs avtalet automatiskt med 5 år.

Fiske

Fisket ingår i Ljustorpsåns och Mjällåns FVO.

Kulturmiljöer

I området finns ett flertal fornlämningar i form av fångstgropssystem och enstaka fångstgropar. Det finns även flera torplämningar med ett flertal grunder, kolningsanläggningar, fångstanordningar för fiske, fd fåbod och äldre färdvägar. Flera av lämningarna ligger i anslutning till stigar. För dessa lämningar kan röjning och enklare skyltning genomföras. Genom att tillgängliggöra dem på enkelt sätt bidrar de till att lyfta fram flera dimensioner i områdets historia.

Förvaltning och tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för tillsynen när det gäller efterlevnaden av reservatsbestämmelserna. Länsstyrelsen kan anlita en ansvarig för viss skötsel, underhåll och praktisk tillsyn av informationstavlor, gränsmarkeringar med mera. Uppdraget regleras i avtal.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Området har indelats i 4 skötselområden.

Skötselområde 1

Vatten och strandmiljö

Övergripande mål

Att bevara och återskapa ett vatten och stränder med så naturliga processer och strukturer som möjligt.

Åtgärder

- Ta bort bil som ligger i ån
- Ta bort skräp som ligger i fd täkt
- Flottledsåterställning
 - Återställning av tidigare rensade sträckor och öppnande av stängda sidofåror.

- Inventering av öring
Elfiske
- Inventering av arter
Exempelvis strandinsekter och sötgräs.

Skötselområde 2

Skogsmark

Övergripande mål

Att låta skogen utvecklas i huvudsak fritt efter naturligt förekommande processer.

Åtgärder

- Lövgynnande åtgärder
En plan för lövskötande åtgärder ska tas fram för området. Åtgärder för att gynna löv ska kunna genomföras i begränsade delar av reservatet, exakt var och vilka åtgärder som ska genomföras specificeras i särskild plan.
- Riva förfallet torp
Fd Västra Roten 1:10.
- Uppföljning av arter
Exempelvis fågel, bombmurkla, trådbråsklav, klotsporig murkla och trolldruvemätare.

Skötselområde 3

Gräsmarker

Övergripande mål

Hålla begränsade delar av äldre slåttermarker fortsatt öppna.

Åtgärder

- Slåtter
Hålla öppna gräsmarker öppna genom slåtter eller röjning. Se skötelkarta.

Skötselområde 4

Friluftsliv

Övergripande mål

Att reservatet ska göras tillgängligt för allmänheten samt att besökare ska få tillgång till relevant information om områdets naturvärde, geologi och tillgänglighet.

Åtgärder

- Information på hemsida
- Informationstavlor

- Stigar
Anlägga och underhålla stigar, broar och stänger. Tillgänglighetsanpassade stigar längs kortare slingor. Om nya stigar anläggs ska stor hänsyn tas till naturvärdena samt erotionskänsliga områden.
- Rastplatser/tältplatser
Anlägga och underhålla rast- och tältplatser, vindskydd och dass. Om nya rastplatser anläggs ska stor hänsyn tas till naturvärdena samt erotionskänsliga områden.
- Parkeringsplats
Anlägga och underhålla
- Anlägga ny bro
Byt ut Petter Norbergs bron
- Ny stig Västanå-Mjällådalen
Ny stig bör anläggas mellan Västanåfallets NR och Mjällådalens NR i samråd med berörda markägare.
- Utsiktsplats
Siktröja runt utsiktsplatser. Enbart mindre siktröjningar får göras och stor hänsyn ska tas till naturvärdena.
- Uppföljning av besöksfrekvens
Besöksräkning
- Synliggöra fornlämningar
Röja och informera om exempelvis fångstgropar.
- Uppföljning av slitage
Följa upp slitage på känsliga platser.

Sammanfattning och prioritering av åtgärder

Prio	Åtgärd	Skötsel- Start omr	Intervall	Finansiering
	Lövgynnande åtgärder	2		reservatsanslag
1	Ta bort bil som ligger i ån	1	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Ta bort skräp som ligger i fd täkt	1	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Information på hemsida	4		reservatsanslag
1	Informationstavlor	4		reservatsanslag
1	Stigar	4		reservatsanslag
1	Rastplatser/tältplatser	4		reservatsanslag
1	Parkeringsplats	4		reservatsanslag
1	Anlägga ny bro	4		reservatsanslag
1	Ny stig Västanå-Mjällådalen	4		reservatsanslag
2	Utsiktsplats	4		reservatsanslag

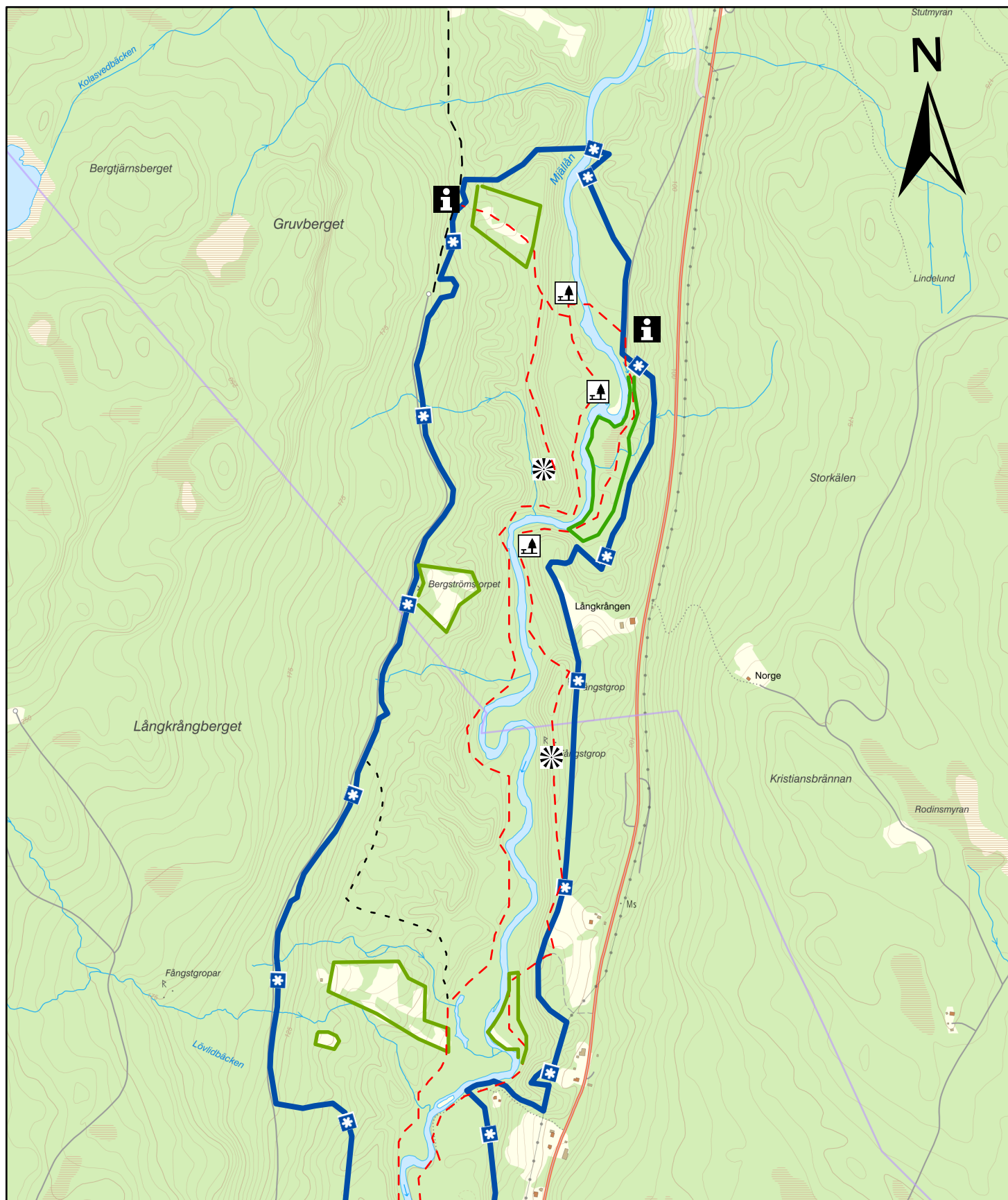
3	Riva förfallet torp	2	engångsåtgärd	reservatsanslag
3	Flottledsåterställning	1	engångsåtgärd	reservatsanslag
3	Inventering av öring	1		reservatsanslag
3	Uppföljning av arter	2		reservatsanslag
3	Uppföljning av besöksfrekvens	4		reservatsanslag
3	Inventering av arter	1		reservatsanslag
3	Synliggöra fornlämningar	4		reservatsanslag
3	Uppföljning av slitage	4		reservatsanslag
3	Slätter	3		reservatsanslag

Uppföljning

Uppföljning av reservatets syfte och gynnsam bevarandestatus för miljöer och arter är en prioriterad uppgift för reservatsförvaltningen, förutom de åtgärder som anges ovan.

Mjällådalens naturreservat

Bilaga 3
Skötselkarta
Dnr 511-8245-2016

--- Annan stig, sköts ej av länsstyrelsen 0 0,3 0,6 1,2 kilometer
- - - Märkerad led, sköts av länsstyrelsen

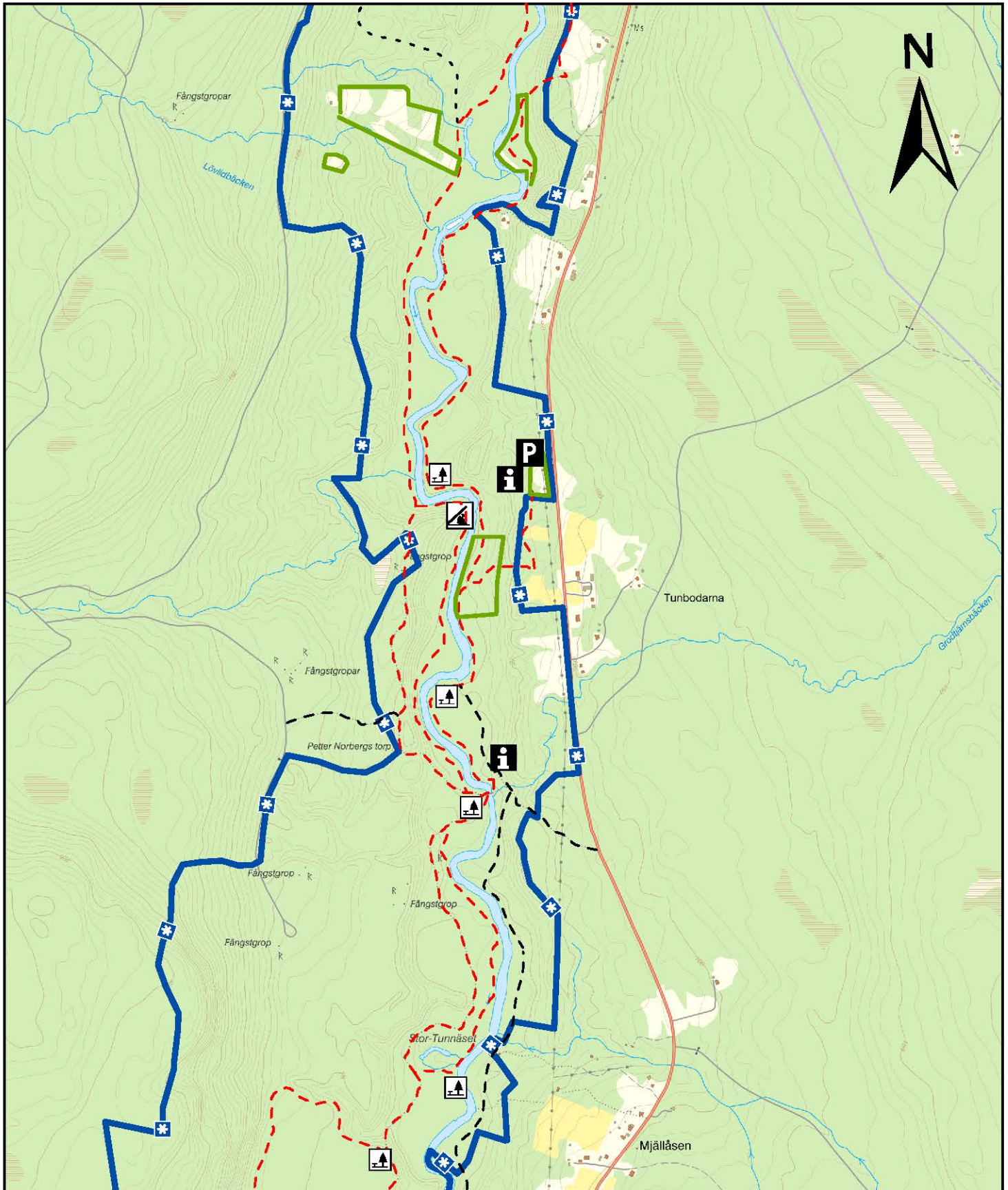
- Informationstavla
- Rastplats
- Utsiktsplats
- Gräsmarker, skötselområde 3

Reservatsgräns

© Länsstyrelsen Västernorrland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Mjällådalens naturreservat

Bilaga 3
Skötselkarta
Dnr 511-8245-2016

----- Annan stig, sköts ej av länsstyrelsen 0 0,3 0,6 1,2 kilometer
- - - - - Markerad led, sköts av länsstyrelsen

- Informationstavla
- Rastplats
- Vindskydd
- Parkering

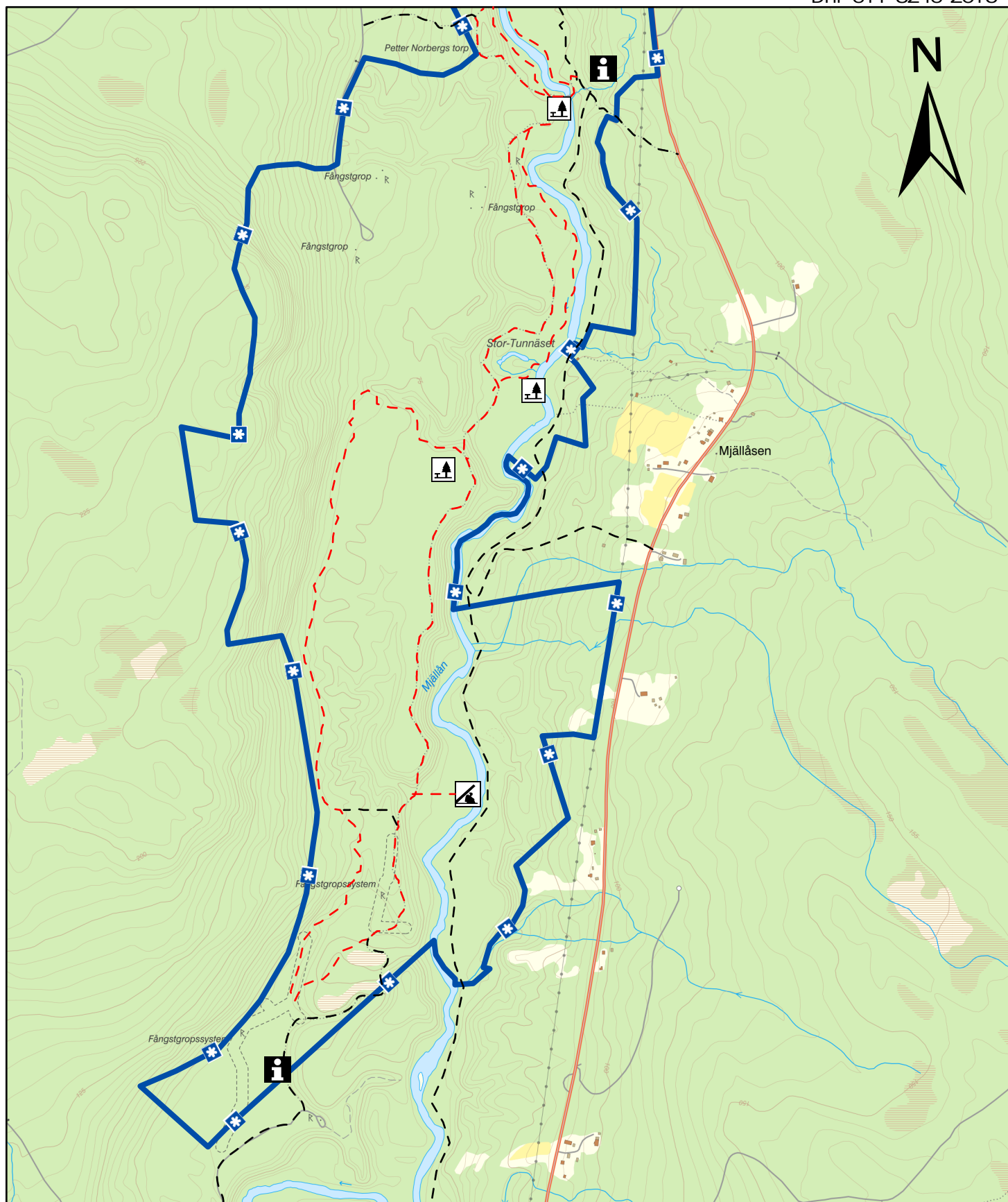
 Gräsmarker, skötselområde 3

 Reservatsgräns

© Länsstyrelsen Västernorrland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Mjällådalens naturreservat

Bilaga 3
Skötselkarta
Dnr 511-8245-2016

--- Annan stig, sköts ej av länsstyrelsen

- - - Mårkerad led, sköts av länsstyrelsen

0 0,3 0,6 1,2 kilometer

 Informationstavla

 Rastplats

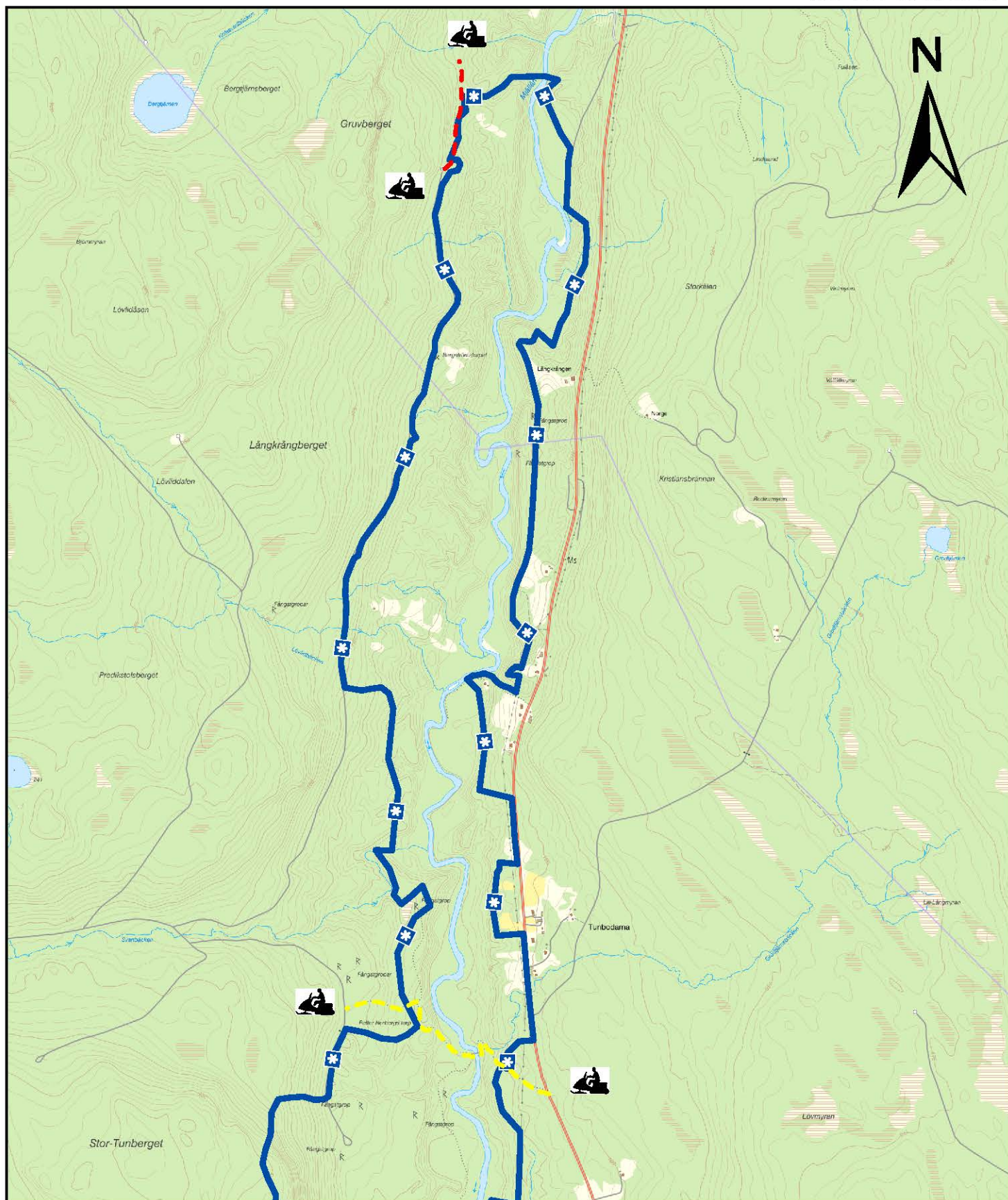
 Vindskydd

 Reservatsgräns

© Länsstyrelsen Västernorrland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Mjällådalens naturreservat

Bilaga 3
Skötselkarta
Dnr 511-8245-2016

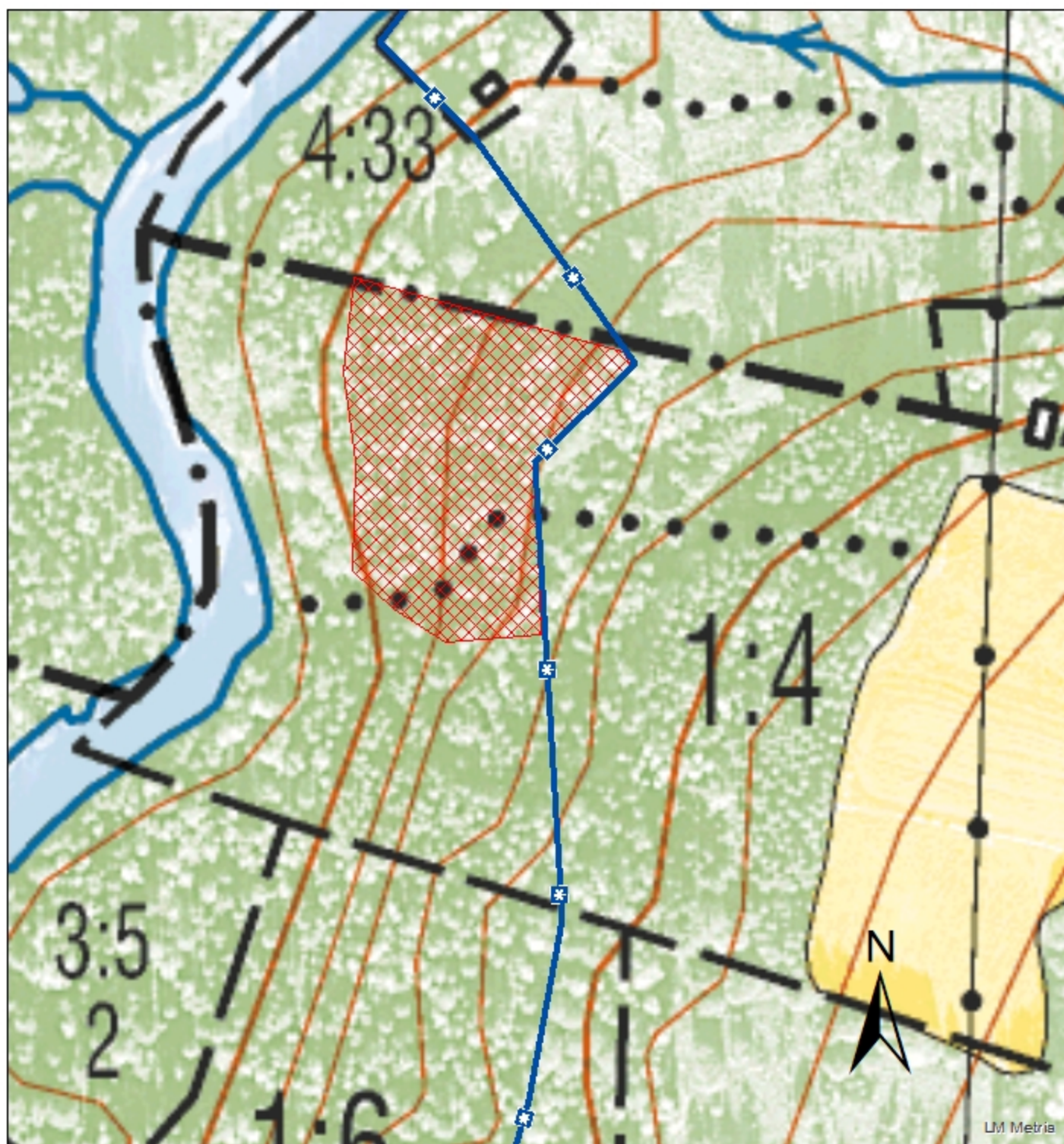
--- Skoter, cykel och häst tillåtet

--- Skoter tillåtet

 Reservatsgräns

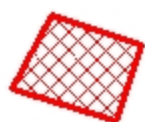
© Länsstyrelsen Västernorrland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Tuna 1:4

LVM Metria

© Länsstyrelsen Västernorrland
© Lantmateriel Geodatasamverkan

område där ved får tas ut

0 25 50 100 Meters